

dette Forslag, og at de ærede Forslagsstillere handle storlig uret i ikke at tage det tilbage, naar de see, at det kan forstaaes paa en saadant Maade, naar de see, at Mange, som de dog ikke kunne frakende al Evne til at opfatte, sige, at det er umuligt at forstaae det paa anden Maade. Naar de høre, at en saadan Opfattelse er fordærvelig for Fædrelandet, og naar de selv sige: Det have vi ikke meent dermed, skulle de da ikke tilkjendegive dette paa den Maade, at de tage deres Forslag tilbage, og ikke udsætte sig for, at deres Ord til Landstinget skulle komme til at staae saaledes, at man kan sige: Det er dog sandsynligt, at det er deres Mening. Saa stor forekommer Faderhæderligheden til Forslaget mig dog ikke at burde være, at man ikke, naar man seer de skadelige Følger, det vil kunne medføre, skal tage det tilbage. Jeg er overbevist om, at saa vidt vil det aldrig komme, at et saadant Forslag vil have Majoriteten for sig her i dette Thing; men vilde det dog ikke være sørgeligt, om endog saa kun et Mindretal, ja selv om blot de ærede Forslagsstillere komme til at stemme for deres eget Forslag? Vilde det dog ikke være sørgeligt, om de, efterat det er opløst for dem, hvor tvivlsom dets Betydning er, og hvor klart det ialtsald forekommer Mange at være, at, opfattet paa den angivne Maade, vil det være et fordærveligt Forslag, dog fastholde det alligevel og ikke tage det tilbage. Der er virkelig ikke Andet at gjøre for de ærede Forslagsstillere end at tage deres Forslag tilbage; det er den eneste Maade, hvorpaa de kunne undgaae at gjøre den Skade, som de ved en saa uheldig og uklar Affattelse af deres Forslag ellers ville komme til at gjøre; thi selv om kun de Medlemmer, der pleie at følge den ærede Forslagsstiller, som indtager Midtpunktet iblandt Forslagsstillerne (Christensen), skulde kunne bevæbne sig til at følge ham ogsaa i denne Sag, vilde det være yderst farligt; de bør derfor lade ham i denne Sag staae ganske alene, og naar det er saa indlysende, at de, ved her at følge ham, skade Fædrelandet, ville de heller ikke gjøre det, derom er jeg overbevist. Hvis de følge ham, vil det see ud, som om det Parti, paa hvilket denne ærede Forslagsstiller har saa stor en Indflydelse ved-

kjendte sig den fordærvelige Anstuelse, der kan lægges ind i Forslaget; man vilde da sige, at det overordentlig store Parti, det mægtige Bondevenneparti, der har sin Rod saa dybt ned i Befolkningen, støttede denne Anstuelse, og at Regjeringen derfor ikke vilde komme i nogen Forlegenhed, om den gjorde Skridt i denne Retning, thi den vilde jo dog altid der kunne finde Tilhold. Jeg gjentager derfor, der er virkelig ingen anden Udvei for de ærede Forslagsstillere, end at tage deres Forslag tilbage. Jeg kan slet ikke istemme Talsigelsen, der er bragt de ærede Forslagsstillere, fordi de have givet Anledning til en politisk Debat. Jeg troer for det Første, at naar de ærede Herrer vilde læse den politiske Debat igjennem, som her har fundet Sted, ville de selv finde, at den har givet et meget tarveligt, ja, med Hensyn til Landets politiske Forhold, endog saaa aldeles intet Udbytte. Og hvis er Skylden? Ja, Skylden ligger deri, at disse Forhandlinger slet ikke høre hjemme her, og det er igjen Forfatningens Skyld. Det er dens Skyld, at de Ministre, der møde her, have hver sit Departement at tage vare; den ene har Kultusministeriet, den anden Justitsministeriet, den tredje Indenrigsministeriet at varetage, og den fjerde, Finantsministeren — ja, han maa tage sin Følleskjole af, for at kunne repræsentere Kongerigets særlige Finantsfer. Det er Forfatningens Skyld, at Ministeriets Chef, der alene kan fremtræde som Regjeringens Organ i disse almindelige politiske Spørgsmaal, og som er Den, der bærer Hovedansvaret for Ledelsen af de politiske Anliggender, ikke kan være tilstede her; og naar den politiske Leder ikke kan være tilstede ved en politisk Forhandling, saa er det en Selvefølge, at denne ikke kan faae nogen Betydning. Jeg beklager derfor at den Anerkjendelse og Talsigelse, som de ærede Forslagsstillere have faaet, fordi de have givet Anledning til denne almindelige politiske Debat. Det vil være overordentlig vanstelig, her at tilveiebringe en virkelig frugtbar politisk Forhandling, naar man holder sig indenfor det ved Forfatningen givne Omraade; det er overordentlig vanstelig at komme til Noget, der skulde faae Betydning. Man kan jo kun udtale almindelige Sætninger, som man tillægger